

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. XV. De fiducia in Deum, quæ debet orationem comitari: & qua ratione innitatur ei veritati, quòd Deus sit iustus Iudex, amicus fidelis, liberalis in faciendis Eleemosynis: & Pater valdè ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

CAPVT XV.

DE FIDUCIA IN DEVM,
 qua debet orationem comitari: & qua
 ratione inmitatur ei veritati, quod
 Deus sit iustus Iudex, amicus fidelis,
 liberalis in faciendis Eleemosynis:
 & Pater valde beneuolus, & qua
 ratione temporalia bona pe-
 tenda, & ab eo speran-
 da sint.

X dictis in proximis capi-
 tibus, facile intelligitur,
 orationem, ad volandum
 & perueniendum in cœlū,
 & ad ingrediendum ante
 Thronum Dei, ac denique
 vt feliciter ea expediatur,
 duas alias habere debere. ALTERAM cog-
 nitionis nostrorum miseriarum, & diffidentia
 de nobis ipsis; ALTERAM verò cognitioni
 misericordiarum diuinarum, cum profunda
 reuerentia, & in Deum fiducia. vtrauis aptem
 uarum aliarum deficiente, nō assequetur, quod
 petit. Quam obrem dixit S. Bernardus, esse a
 aliquam orationem timidam, aliam tepidā, aliā
 temerariam, alteram verò humilem, feruen-
 tem & confidentem. Timida non progredi-
 tur extra ipsum orantem, quia suffocatur in
 abyf-

Hugo de S.
 viēt. libello
 de orando
 Deo.

Serm. 4. de
 Quadrag.

X SPIRITUS
 PONTE

abyſſo deſperationis ex defectu fiducia. Ten
 di. eſi progreditur quidem, ſed in medio
 nere deficit, ex defectu feruoris & perſeueran
 tia. *Temeraria* ad ipſas quidem cœli porta
 peruenit, ſed ſtatim atque accedit, illi occi
 duntur, eò quod ſit præſumptuoſa: nec admi
 ritur, ob defectu humilitatis. Quod ſi humi
 tas & feruor fiducia cõiungatur, parebit ora
 tioni acceſſus ad tribunal Dei, & feliciter ex
 pedietur. Humilitas n. euacuat cor à propri
 Confidentia, par diffidentiam ſui, vt ingredia
 tur fiducia in Deum: feruor dat illi conſtan
 tiam ne deficiat, donec aſſequatur quod peti
 Hæc fiducia præcipuum eſt motiuum, & ſu
 crum orationis: nemo enim orat, niſi propo
 id, quod ſe conſecuturum ſperat, & (vt ait
 Thomas) quamuis meritum orationis imita
 tur charitati: impetratio tamen præcipue in
 nititur fiducia mifericordiæ, & omnipotentis
 Dei: quia vult & poteſt noſtræ miferiæ ſubi
 dium adferre, & largiri quod petimus iuxta
 eas leges, quas ipſe nobis præſcripſit. Et quo
 niam hæc firmitas procedit à viuâ fide & cre
 dultate, qua Intellectus credit firmiter, quic
 quid Deus reuelauit, & circa hoc promiſit
 hinc eſt, quod interdum ea vocetur nomine
 ipſius fidei, quamuis reuera ſit actus virtutis
 ſpei, quæ eſt in voluntate; & etiam appellatur
 fiducia, quæ (teſte S. Thoma) eſt fundamentum
 magnanimitatis, & idem quod ipſa ſpes valde
 roborata; quæ facit vehementem ac firmam
 opinionem de aliquo bono aſſequendo. Hæc
 autem

autem fiducia deficiente, non consequetur oratio quod quærit. quod significauit sanctus Iacobus dicens: *a Si quis vestrum indiget sapientia, postulet à Deo, qui dat omnibus affluentem, & non impropereat; postulet autem in fide, nihil habens, aut dubitans, se obtenturum quod secundum Deum petierit. qui enim habet, similis est fluctui maris, qui à vento mouetur & citò fertur in varias partes: qui propterea non recipiet, quod petit. Quomodo enim reciperet, si ipse non est firmus in spe accipiendi? & quomodo ita petat, vt recipere mereatur; si dubitet vel de omnipotentia, vel de misericordia eius, qui daturus est? Quod si tentationum ventis se permittit, deditque contra diuinorum promissorum firmitatem; quomodo expectetur illas impleri in se? Propterea suffocabitur eius oratio, in hoc mari diffidentia; nec dignus erit, qui ad diuinum conspectum admittatur.*

Nec mysterio vacare censendum est, quod hac similitudine S. Iacobus fuerit vsus. Innumeris n. fluctus internarum tentationum, & venti externarum, à quibus oppugnatur hæc fiducia: vt deficiat & qui non sit valde in eam radicatus, facile eam perdet. Magna confidentia *b Mat. 14. 28* habens Petrus de nauicula, ambulabat super aquam maris, vt veniret ad Iesum, qui ei dixerat. Veni: videns vero Petrus ventum validum & amentes fluctus, timuit & cepit confidentiam amittere ac mergi, donec subuenit illi idem Christus, qui extendens manum, appropinquauit & ait: *heudis*

X SPIRITUS
PONTE

hendit eum, & ait illi modicè si let quare dubitasti? nisi enim dubitasses, non immergeretur. O quam est magna misericordia & infirmitas nostra; siquidè experientia tanti miraculi, quod ad mandatum Dñi Petrus ambulabat super aquas, non fuit satis; ne idem animū abijceret, cū attendit se in tanto periculo versari, taretq; adhuc magis; q; Moyses (vt S. Greg. annotauit) qui tot prius fecerat prodigia, titubauit circa confidentiam, cū populus ob aquæ penuriam conquereretur, & intormuraret, cū Moysi dixit Dominus: *Quia non credidisti mihi, vt sanctificaretis me coram filijs Israhel, & introduceretis hos populos in terrā, quā dabo vobis.* nec postea fuit exauditus, quando petebat ingredi in terram Promissionis; sed cū eam illi ostendisset: *d vidisti, inquit, eam oculis tuis, & non transibis ad illam.* Pro aquæ exhibitione (inquit S. Dionys. diffidens; non potuit obedire, vt terram promissionis ingrederetur, nec sine causa Christus D. N. homini petenti eo, filij sui à Doemone obsessi, ac surdi & muti liberationem, dixit: *e si potes credere, omnia tibi possibili sunt credenti,* atque si diceret: non est facile eam fidem & fiduciam habere, quam tanta requirit. Sed illustratus ille homo eodem Domino, respondit, vt par erat: *Domine, adiuua incredulitatem meam, quā diceret, quantū quidem ego possum credo. quia verò ego non possum, suppleat gratia tua, quæ mouet me, incredulitatem & diffidentiam adhuc remanentē deponere, quò fide perfecta credi-*

e Num. 20. 12

d Deut. vii.
4.

e Marc. 9. 22.
35

SED quem non demulcet iucunda illa ac ge-
 nerosa Christi promissio: *omnia a possibilia sum-*
erent? Quicquid. n. & credere, & sperare
 a mea omnipotentia poterit, eius oratio
 omni dubio procul id obtinebit. Tantū. n. ora-
 tio impetrare potest, quā. ū ego possum & vo- f. Marc. ii. 23.
 lo facere. Et idem Dñs. f. *H. bete* (inquit) *fidem*
Dei. Amen dico vobis, quia quicumque dixerit,
huic monti: Tollere & mittere in mare, & non
hastauerit in corde suo, sed crediderit, quia
quodcūq; dixerit, fiat, fiet ei. Propterea dico vobis
omnia quaecumque orantes petitis, credite, quia
accipietis & euenient vobis. O ineffabilem di-
 uinae misericordiae largitatem? ò immensam
 diuinæ omnipotentiae liberalitatem? Et quid
 hoc est aliud, liberalissime Dñe, nisi tuam om-
 nipotentiam communicare orationi, fiduciam
 habenti? Quid amplius promittere nobis po-
 teras, quam tuam omnipotentiam astringere,
 ad totum id exequendum, quod fiducialis pe-
 tet oratio? fit benedicta ad eò immensa libe-
 ralitas, quæ in eo se prodere voluit, vt omni-
 potentia sua nos participes faceret: Quid est
 (ait S. Bernard) quod clarior reddat æteri-
 ni verbi omnipotentiam, quā q̄ in se sperantes fa-
 ciat omnipotentes? magna fides, magna mere-
 tur: & quò amplius extenderis pedē confiden-
 tiae in bonis tui Dñi, eò plus impetrabis ab ei?
 misericordia: implebitur q̄; in te promissio illa
 Dei, qua dicit. *g. omnis locus, quem calcauerit* g. Deut. ii. 24
pes vester, vester erit. parua tua aut magna fi-
 ducia est, q̄ cōtrahit aut dilatat vas cordis tui,
 ad re-

X SPIRITUS
PONTE

ad recipiendum parum aut multum, ex fontem
 diuinę misericordię dilata cor tuum, & aperto
 magna que fiducia pete. Deus enim vas tuum
 ita implebit, vt nihil remaneat vacuum. Et
 tum (inquit Cassianus) impetrabis, quantum
 credideris te impetrare posse. Hac fide exor-
 nabat Christus Dominus noster infirmos,
 cuius mensuram ipse miracula faciebat, vt ap-
 paret in ijs, quę dixit duobus illis cęcis: *h*
secundum fidem vestram fiat vobis. Quod si
 mi credebant opus esse, vt iplos Christus
 manibus suis tangeret, quantumuis paruam
 eorum fidem reprehenderet, hoc tamen motu
 eos sanabat: si credebant se sanandos, in
umbra *vestimenti eius tangerent*, quotiens
tangebant, salui fiebant: Quod si credebant
 sufficere eius verbum, qualis fuit Centurio
 solo verbo illos sanabat. *¶ Vade* (inquit) *et
 ut credidisti, fiat tibi, et sanatus est puer in
 hora.* Huiusmodi autem fidem laudabit
 IESVS, sicut Centurionis fidem *miratus
 est: Non inuenit autem fidem in Israel.* Quod
 si Cananę orationem audire distulit; et
 que varijs modis repellendo exercuit; id
 vt fidei suę firmitatem magis illa manifestaret
 perseverans, nec desistens ab eo, quod petebat
 & impetrare se posse sperabat; cui sic peten-
 ti dicit IESVS: *¶ O mulier magna
 fides tua fiat tibi sicut vis.* Magna procul
 dubio fides illa est, quę talibus ventis fluctibus
 non perturbatur, nec tot tempestatibus im-
 mergitur, sed pręualet firma, constanterque
 peti-

h Mat. 9. 29.

i Marc. 9. 59.

¶ Mat. 8. 13.

¶ Mat. 15. 28.

perleuerat, donec obtineat, quod optat. O Redemptor dulcissime, donum tuum est hæc fides & liberalitas, tua hæc fiducia; sicut & ipsa Oratio, ad quem illa dirigitur: Et cum vis largiri quod à te petitur, hanc fiduciam perentim præmittis, quæ eum ad petendum & accipiendum disponas. Da mihi pretiosum hoc donum, & m. *adauge mihi fidem.* sicut tuis Apostolis. *m. Lucæ 17. 5* hæc quoque mea Oratio, adeo sit feruens, ut per eam merear copiosam tuam misericordiam obtinere. Amen.

§. I.

De primo modo fiducia in Deum.

Veniamus nunc ad solida illa fundamenta explicanda, quæ habemus ad hanc fiduciam in Deum excitandam, quæ exaudit nostras Orationes. Ea autem fundamenta, siue causas, varijs parabolis & rationibus Christus D.N. exposuit in suo Euangelio. Nam primum cupiens ipse (ut ait S. Lucas) nobis persuadere, *n. quoniam oportet semper orare; & non deficere in oratione,* amissa videlicet fiducia, feruore, & constantia in ea, proposuit parabolam de Iudice, qui Deum non timebat, & hominem non reuerbatur. *vidua autem quedam veniebat ad eum dicens: Vindica me de aduersario meo.* Iudex autem non volebat per multum tempus, quia tamen vidua, in sua petitione diu perseverante, dixit Iudex intra se; *et si Deum non timeo, nec hominem reuerbor, tamen quia molesta est mihi hæc vidua, vindicabo illam, ne in no-*

uissimo

X SPIRITUS
PONTE

uisimo veniens fugillet me. Quod si hoc dicitur
Iudex hic inquit a. is. Deus non faciet vultum
 etiam electorum suorum, clamantium ad se
 ac nocte? O altitudo misericordie di-
 nae, quae cum tali Iudice voluerit se com-
 re, vt nobis efficacius persuaderet, ne ab-
 rando desisteremus. Satis (inquit S. Chry-
 stomus) fuisset, quod Christus Dominus
 ster cum bono aliquo, miti, & affabili Iudice
 se conferret, ac diceret: Si talis Iudex, vultum
 petitionis rationem habuit: quanto magis
 premus ille Dominus, qui est infinitae boni-
 tatis, mansuetudinis, & affabilitatis, petitiones
 vestras exaudiet? fuissetq; sufficiens hoc argu-
 mentum, ad quemcunq; prudentem hominem
 conuincendam. Sed vltterius progressa est
 ius Domini charitas, cum vsus est comparatione
 ne cum iniusto, crudeli, impio, valdeque ter-
 ribili Iudice; qui tandem placatur, & ad
 portunas preces, in alium commutatur,
 preces inquam, non hominum potentium
 magnatum, sed pauperis cuiusdam viduae
 desertae: vt omnes intelligant, quantum
 vim habeat deprecatio, quae apud iniquum
 dicem tantum efficit: quantum nec timor
 Dei, nec hominum respectus efficere potest
 eiusque impium & crudele cor emolliunt
 reddidit misericors, ob id saltem, vt propria
 molestia & pudore effugeret. Quod si tantum
 test oratio, apud impios & crudeles, quanto
 pli^o obtinebit apud Deum, quae est ipsa misericordia
 & charitas: & cui graue non est, quod sepi^o rogetur
 sed ne

Lib. 2. de O-
 rando Deū.

sed potius ea re delectatur; nec orantē odit, sed
 amā potius, & tanquā electū habet; aut certe
 invidia cupit illum amicum sibi facere.

COGITA ergō, mi frater, animam tuam
 esse pauperem quandam viduam, quę opprimi-
 tur à suis inimicis, Dæmone, Mundo, & Car-
 ne; & quę nullam in hac vita protectionē ha-
 bet. Omnes enim huius terrę protectores, ipsi
 sunt mortui, nec potest ad Deum, tanquam ac-
 cessionem suam accedere, eò quod propria re-
 pugnitas generosam ad eò fiduciam excludat.
 Quare instar viduę alicuius, recurrere debet
 ad Deum tanquam ad iustissimum Iudicem, pe-
 tens ab eo auxilium, fiducia maxima illud ob-
 tinendi neq; enim ignorat ipse iniurias, quas
 à suis hostibus pateris: quia sapientissimus est.
 nec potestas illi deest, ad subueniendum: quia
 est Omnipotens: nec voluntas, qua id facere
 velit: quia est sanctissimus, & præterea illi in-
 teruenit ex officio supremi Iudicis, huiusmodi
 iniurias vindicare; ac denique plus ipse deside-
 rat, te ab illis liberare, quum tu ipse desideres.
 Cur ergo dubites? cur contraharis? accede
 cum securitate, amplectere profun-
 dum illud Dauidis consilium, dicentis: *o Re-*
vela Domino viam tuam, & spera in eo & i-
psæ faciet: & educet quasi lumen iustitiam tu-
am, & iudicium tuum tanquam meridiem. Atq; si
 distinctius diceret. Refer Domino totius tua-
 rum discursum & progressum, iniurias quas ex
 malitia tuorum hostium sustines, rebellionem
 tuę carnis, passionum tuarum tyrānidem, per-

psal. 36. 5.

X SPIRITUS
PONTE

nicioſam cogitationum tuarum libertatem
lumnias hominum, ac Dæmonum vexat
nes; quæ dum retuleris, ſpera in Deo,
ipſe faciet. ſed quid faciet? quod nimirum
tu petis, ac deſideras; efficiet inquam,
hoſtes tui ſeſe tibi dedant; iuſtitiam faciet
uerſus eos; &, vt tua, quæ oppreſſa
reſplendeat, & prodeat in lucem. Efficiet
Virtus tua oriatur tanquam lux matutina,

p Prou. 4. 18.

q Eph. 3. 20.

p procedat & creſcat vſq; ad perfectam dit
faciet q (vt ait Apoſtolus) ſuper abundant
quam petere poſſis, aut intelligere. Nequ
nim parcus erit ob ignorantiam, aut impo
tiam, aut malitiam, aut indignationem.
Iudex ſanctiſſime, tam miſericors, quam
& tam potens, quam miſericors, magnâ ſe
ciâ ad tuum tribunal accedo, ſupplicans, vt

r Pſal. 142. 1.

tendas Orationi meæ, & r *Exaudi me in
Iuſtitia:* quam ſcilicet in teipſo habes. Tu
nim es ipſamet Iuſtitia: cupiſque omnia
eam exhibere, qui ad tuum accedunt tribu
& ab iniurijs eos eruere, quibus opprimuntur.

s Pſal. 21. 9

Hic *Deus meus, clamabo,* & contendam pe
em, quod ſi non exaudies, id non facies iniu
nec in damnum meum ſed iuſtiſſimè, & non
inſipientiam; ſed ad vtilitatem mihi; nec
mea contentio erit moleſta, ſed grauiffimè
delectaris enim, ſi coner & impo
nus ſim, quò efficiar dignus, qui
conſequar quod
peto.

§. 2.

De secundo modo fiducia.

SED quoniam nomen Iudicis, timorem, a-
 liquem inquit it, quo fiducia debilitatur, &
 quodammodo cōtrahitur, audi aliam pa-
 rabolam, qua Christus Dominus noster cuidā
 amico se similem facit; quod nomen, tenerita-
 tem quandam maiorem indicat. a *Quis ve-*
rum (inquit) habebit amicum, & ibit ad il-
lum media nocte, & dicet illi: amice commoda
mibi tres panes, quoniam amicus meus venit de
via ad me, & non habeo quod ponam ante illum:
& ille deintus respondens dicat: noli mihi mole-
stus esse, iam ostium clausum est, & pueri mei
meum sunt in cubili; non possum surgere, & da-
re tibi & si ille perseverauerit, pulsans, dico vo-
bis, et si non dabit illi surgens, eo quod amicus eius
est; propter improbitatem tamen eius surget, &
dabit illi quot quot habet necessarios. Et ego dico
vobis: petite, & dabitur vobis; querite, & inue-
nietis; pulsate, & aperietur nobis: omnis enim,
qui petit, accipit, & qui querit, inuenit; & pul-
santi aperietur. O immensa liberalitas eius qui
 eminenter est verus animarum nostrarum a-
 micus? nec scio vtrum magis admiror, libera-
 litatemne, qua promittit daturum se nobis,
 quicquid petierimus; an illam curam, & soli-
 tudinem, qua nobis conatur persuadere, vt
 importunè & instanter ab eo petamus; securos
 nos faciens, sibi non fore graue, etiam si valde

a Luc. 11. 5.

X SPIRITUS
 PONTE

Q 3

simus

Serm. 39.

simus importuni. Expendit hoc mirum in
 dum S. Petrus Chrysologus, his verbis.
 quam dare vult, qui se inquietari taliter, et
 ter patitur suscitari? O quam necessitate
 suæ, quod suæ potestatis est, vult videri.
 quam pulsanti iste gestiuit occurrere, qui
 secreti sui cubile ipsum collocavit ad rati-
 O quæ negare noluit, qui sibi etiã negãti, qui
 ter extorqueretur, ostēdit? O quæ non ad
 nuã tantum Dominus, sed ipsa Ianua Dom-
 fuit. **b Ego sum** inquit *Ianua*: Qui, dormiens
 seruis, pulsantis necessitatem solus & primus
 audiuit: idemq; solus surgit, vt necessitas
 ueniat. Hæc omnia indicia sunt manifesta
 premũ D. N. Deum, plurimũ oblectari, quod
 mus illi importuni nostris Orationibus, et
 gna confidentia plenis. Si enim amicus alius
 in hoc mundo, tantam habet in amico
 duciam, vt media nocte ad eius domum
 dere, & eum à somno excitare audeat, vt
 quod sibi est necessarium; idq; non semel
 sapius & pertinaciter: quanto maiorem
 est habere fiduciam accedendi ad Deum,
 quæ nullum est tempus, intempestiuũ quia
 quam dormit; nulla importunitas molestiam
 affert, quia potius delectatur, q̄ omnes
 petãt? q̄ si importunæ preces tantũ valẽt, vt
 amico, ob solã importunitatẽ impetrẽt, q̄
 ob amicitia non impetrassent, quanto magis
 apud Deũ valẽbũt, q̄ eo maximẽ delectatur.
 eius amici in perẽdo sint importuni: vt habet
 occasionẽ illos ditãdi? Quod si ille titulus

b Ioan. 10. 8.

igitio, pascendi amicum tuum, ad te acceden-
 tem, ut hospitio excipiat, cogit te mendica-
 re panes, quos non habes: & accedere ad alte-
 ri amici domum, illos fortè habentis: quãto e-
 rit equius, recurrere instar importuni mēdici,
 ad portas ipsius Dei, ut animæ tuæ petas alimē-
 ta. Hæc anima (ait S. Augustinus) est amicus,
 qui venit ad te de nocte, ut in domo tua hospi-
 tetur, & petat à te cibum sibi dari.

Toto enim tempore, quo illa lethali pec-
 cato est fœdata, extra se ambulat, & in tene-
 bris, vaga per creaturas: Sed, cum à Deo inspi-
 rata, conuerti desiderat, accedit ad domū tuā,
 tuū uidelicet cor, estq; necesse statim illā pas-
 cere: conficitur .n. fame, sicut fili' ille, p̄digus.
 cuius propterea desiderio, nisi mox satisfacias,
 fame peribit. Quid itaq; facies, si non habeas,
 panem, quem illi porrigas, nisi ut ad Iesu Chri-
 sti domum recurras, amicū piū peccatorum;
 & ad eius fores clamoribus Orationis pulses,
 petens accommdari tibi tres panes pœnitētiæ,
 tres videlicet eius partes, Contritionem, Cō-
 fessionem, & Satisfactionem; supplex petendo,
 ut tibi subsidio sit, ad debitum peccatorū dolo-
 rē, concipiendū, ad eorundem confessionem,
 ac pro eis satisfactionem; offerens illi p̄ optē,
 si eos tibi accommodauerit, te illos in multis
 seruitijs redditurū. Quod si supremus hic Re-
 dēptor, alieno quasi animo respōderit. q̄ Cana-
 nez: c. *Non est bonum sumere panem filiorū, &*
mittere canibus. Tu non propterea confidentiā
 deponas, nec cesses clamare, peruincet enim

Sermo. 27.
 Et s. Bernar-
 dus Sermonib.
 Rogationib.

c. Matt. 15. 26.

Q 4 tua

X SPIRITUS
 PONTE

tua perseverantia quamcumque difficultatem
trahetque ipsum ad id, quod ipsum est valde
gratum; ad dandum scilicet tibi petitos panes
& virtutes reliquas ad salutem & periectionem
tuam necessarias. Quod si panes illos
tibi accommodaverit titulo amicitiae. Si forte
adhuc es in peccatis, dabit illos tamen ob
confidentiam, quam habes in eius misericordia
propter importunitatem, quam adhibes in
ad id trahenda. Quod si verè eius es amicus
pete etiam pro anima tua, tres illos panes
pra commemoratos: panem videlicet Sci-
entiae, ad ipsum vivacius cognoscendum; pa-
nem charitatis, ad eundem ferventius diligen-
dum; panem denique obedientiae, ad eius im-
portunitatem diligentius exequendam: & sic
daturum tibi ipsum reliquos panes, quibus
indigebis, ad famem tuam exsatiandam, tui
votis satisfaciendum. *Quamvis*. n. ita te De-
gerat, ut rogetur, non praetermittet tamè,
commiseratione permoueat, ob titulos
causas, quas pro te affers, amicitiae videlicet
quam te cum illo habere profiteris; necessi-
tatis, qua premeris; famis amici, qui ad te ven-
pudoris, quo afficeris, si famelicum eum
liqueris, curae & sollicitudinis, qua ad ip-
sae importune rogandum accedis; confidentiae,
pra te fers in tanta importunitate; & quod
tas, panes non tibi vendi, eo quod facultatem
non habeas ad emendos; nec donari tibi gratia
sed comodari; quia hac ratione, tanquam pauper
emendicas Eleemosynam Spiritualem, quae

cap. 29

S. Pomp. Ser.
de Rogatio-
nib.

non ad hoc petis; vt postea otiosus maneas, & tantum mendicatio viuas; sed vt labores cum eo, quod acceperis, in obsequio ipsius commodantis; reddasque pro donis acceptis bonum eorum vsum, quem ipse concesserit.

§. 3.

De tertio confidentia modo.

CONTINENT autem mysterium magnum tria illa verba, quæ dixit Christus D. N. PETITE, QVAERITE, & PVL-
SATE: quæ teste S. Augustino idem omnino significant; repetitione tamen illa plurimum commendatur confidentia, diligentia, & perseverantia, qua nobis est orandum. sicut mendici confidenter elemosynam à diuitibus misericordibus occurrentibus petunt, & non occurrentes quærent; accedentes tēpla, quo illi solent conuenire; aut eorum domus, in quibus solent habitare: quod si fortē ianuas inueniant clausas, pulsantes perseverant, donec audiantur, & aperiatur illis. Quod si hæc faciunt mendici huius mundi, pro frusto panis, aut corporali alia Eleemosyna obtinenda; quæ tamen sæpē illis negatur, etiam post totum suum laborem & importunitatem: quanto æquius erit, te etiam petere, quærere, & pulsare ad portas Dei, vt spiritualem Eleemosynam, & quicquid ad necessitatis tuæ remedium est necessarium, obtineas. In hoc ergo fundatur tertius gradus confidentiæ in Deum; tanquam

Lib. 1. Re-
tract. c. 13.

Q 5

in ele-

X SPIRITUALIS
PONTE

a Ephes. 2. 4
Rom. 10. 17.
Pl. 9. 13. 19. 38
Plal. 68. 34.

in Eleemosynarium misericordem, & a deu
tem (vt Apostolus ait) in misericordia, in omni
qui inuocant illum. Ad quem in spiritu paup
ris accedes, cum Dauide innitendo amori, qu
ipse gerit erga pauperes; Magnæque prop
fioni, quam ostendit audiendi eorū desider
petitiones; gaudens à se peti Eleemosyna
quam vult liberaliter impartiri: nolque re
dit securos valdè asseueranter: quod om
qui petunt, sicut oportet, impetrabunt qu
petunt; & omnes, qui quærunt; inueniet
quod optant; omnes denique qui pulsant
admittentur: quia diuinæ misericordiz
res eis aperientur, vt ea gaudere possint.

Semper elec
mosynam ac
cipit, qui
benè orat.

PETE itaque viua fide, QVÆRE co
spe, & PVLSA feruenti charitate. Pete
nem obedientiæ, quære panem sapientiæ,
pulsata, vt panis tibi detur perfectæ amicit
nec desistas à petendo, querendo, & pulsando.
Quotiescunque enim hoc, vt oportet, fecer
certissimo recipies à Deo aliquam Eleemo
nam: & inuenies aliquid eius, quod desidera
Et verò minimum tria magna dona statim
præsenti recipies.

I.
c. 33. de orat.

PRIMUM (vt perpendit S. Nilus) est in
donum orationis: vult enim (ait) Deus. duc
te beneficio afficere in oratione persevera
tem: Quid enim excellentius, quam cum Deo
colloqui & vsu eiusdem detineri? Sicut tu
quãdo plurimum quæpiã diligis, si aliquid à
petat, fingis te esse oblitū, & sermonem cum
eo prolixiorē instituis, priusquam, quo
peti

petit, concedas. Quo etiam modo Ioseph fa-
cebat cum suis fratribus, ob tenerum amorē,
quo illos prosequabatur. Et quodnam maius
beneficium euenire tibi potest, quam colloqui
cum Deo, diutiusque morari, teneris ac bene-
uolis sermonibus cum eo conferendis? ne di-
xeris (ait S. Iohannes Climachus) cum perseue-
ras in oratione, nihil te accepisse, quia minus
videaris tibi non accipere, quod petis: accepi-
sti enim perseuerantiam in ipsa oratione,
quod maximum est donum. Siquidem maius
nullum est, quam spiritum cum Deo semper
coniunctum habere.

HINC prouenit secundum donum, quod
est meritum, & virtutum augmentum, quod
perseueranti tibi in orando & sperando da-
tur. Profundo (inquit S. Gregor.) & alto con-
fessio, Deus D. N. clamantibus sanctis eius, vt li-
berentur à calamitatibus & angustijs, quibus
premuntur; differt eos exaudire, vt eorum me-
rita crescant: *Et eò magis (inquit) exaudiū-
tur ad m. v. n. quo citius i. d. exaudiūtur ad votū.*
Quamobrè dixit Dauid. *e Deus meus, clamabo
per diem, & non exaudies; & nocte, & nec ex-
audies: sed non ad insipientiam mihi tribuetur,
si perseueraero in clamore: sic enim multum
proficio, faciens in tuo cōspectu quod debeo.*

TERTIVM donum est, quod ex
nunc te ipsum præpares ac disponas, ad ac-
cipiendum suo tempore id, quod petis; idque
cum maiori fructu, quam si nunc tibi da-
retur. Sæpè enim (ait sanctus Isidorus)

differt

Gen. 42.

Grad. 28.

2.

Lib. 20 Mor.
c. 22. vide 5.
Mor. c. 4.

e Psal. 21. 3

3.

Lib. 3 de
summo bo
no c. 7

X SPIRITUS
PONTE

differt Deus tuas orationes exaudire, quod vel non satis dispositus sis, ad accipiendum quod petis, vel ut excellentiora quædam accipere possis, quæ ipse cupit tibi largiri. Ea siquidem dilatione efficit, ut tuum desiderium, seruo & perseverantia in oratione crescant, & ut desiderata, quæ tardius nascuntur, solent postea impetu maiori crescere: ita quo Deus tardius te exaudit, eò maiori bonorum copia te solent ditare. Et eveniet tibi (ait Gerson) quod mendico, quem divites diu expectare faciunt, antequam elemosynam accipiat, præcipue veni si in ea petenda, granem aliquem laborem sustinuit, ut multò liberalior & abundantior propterea ei detur.

§. 4.

De quarto modo fiducia.

NON fuit satis Christo D. N. adhibere comparationem amici, cuius amor, et quod de foris naturæ adveniat, non eò solet esse magnus, nec adeò constans; sed solidius nostram confidentiam fundandam, si illam adfert, Patris erga filios, comparationem iucundissimam, dicens; *a Quis ex vobis Patrem petit panem, nunquid lapidem dabit illi? aut piscem: nunquid pro pisce serpentem dabit illi? Aut si petierit ovum: nunquid porcumget illi Scorpionem? Si ergo vos, cum sitis magis nosti, bona dat & dare filiis vestris: quanto magis Pater vester, de caelo dabit spiritum bonum*

De mendicis
Spir. 4 p 1
Alphab. 75 F

a Luc 11. 11.
Matth 7. 9.

petro-

petentibus se? O Pater dulcissime, quomodo
 immensam tuam charitatem manifestas, indu-
 cens nos ad fiduciam in te collocandam, non
 solum exemplo bonorum parentum; sed etiam
 improborum siue tales illi sint ob malam
 propensionem, quam ex vtero contraxe-
 runt; siue ob malitiam, quam peruersa in-
 tentione priori defectui adiunxerunt. Satis fuis-
 set nobis dicere: si patres huius sæculi petiti-
 ones filiorum exaudiunt; multò magis te eas
 audieturum, qui es Pater cœlestis: sed, cum et-
 iam Patres improbos in medium adducas, dō-
 cere me vis; quod cum illi peruersam suam
 propensionem vincant naturali amore, quem
 ad suos filios gerunt, vt liberaliter dent illis
 bona, quæ possident: tu sis liberalius daturus,
 quæ habes, cum sis Pater infinitè bonus; & ab
 infinita tua bonitate propensus ad communi-
 canda bona, quæ habes. Nec verò etiam es con-
 tentus adferre in medium parentes improbos;
 sed attulisti etiam indigenes & non habentes
 bona, nisi quæ recepissent: vt appareat, quod si
 illi ex paupertate sua, distribuunt partem aliquam
 filijs suis; & sibi ipsis oriq; suo eam subtrahunt,
 vt filijs impartiantur: multò magis tu, de pro-
 prijs tuis bonis sis illis daturus, cum sis infinitè
 diues & potens; nec dando ex illis, aliquid tibi
 decrescat: neque enim, etiam plurima dando,
 plus tibi subtrahis, quam si nihil omninò de-
 didisses. Et, si illi parentes etiam tales, nunquam
 filijs suis res inutiles dant, quales sunt lapides;
 nec noxias, quales serpentes & scorpiones: sed

dant

X SPIRITUS
PONTE

dant illis semper res conuenientes & utiles multò minus dabis tu illis; quod nocere possit, sed quicquid utile sit.

VERVM dic nobis, ò supreme Pater, quæ illa sunt, quæ filijs tuis petentibus, te daturus polliceris, vt sciamus, quid nobis, tanquam filijs talis patris, sperandum sit ac petendum.

Matth. 7 9 *Dabit (inquit) bona & spiritum bonum petenti se.* Duo sunt genera honorum. Quædam enim solutè, & excellenter hoc nomen merentur, quod semper utilia sint, nec noxia esse possunt, qualia sunt spiritualia animæ bona, Gratia, Charitas, Virtutes, ac dona Spiritus S. cuius Spiritus bonus, à quo vera bona promanant, à quibus boni sumus, ac neminamur: Et hæc proprie sunt obiecta spei nostræ, propriaque nostræ petitionis materia, quæ absq; vlla conditione, peti possunt à cœlesti nostro patre. Talia enim bona sunt à tali patre petenda, quod Rex fit cœlestis, oblectatur, cum bonis cœlestia largitur, quæ vt è cœlo descendunt, ita nos ad idè cœlū deducūt. Et de his bonis intelliguntur præcipuè quæ ūq; hætenus diximus.

ALIA sunt bona, quæ & utilia esse possunt animæ, & etiam noxia, ob minus rectū eorum votū, qualis est salus, temporales facultates, honores, dignitates, & omnia bona corporalia, sicut etiam aliqua spiritus, quales sunt scièntiæ, & aliquæ gratiæ gratis datæ, imò & ipsæ cōsolationes, & spiritus deliciae. Et hæc ea tantum ratione spei & orationis nostræ obiectum & materia esse possunt, si ad salutē & perfectio-

nem nostram ea nos habere expediat. Magnæ
 esset imprudētia, determinatè petere, quod
 non constat mihi an panis, aut lapis; piscis, aut
 serpens; ouum. an scorpio; utile an noxium,
 mihi sit futurū. Melius itaque est id ei com-
 mittere, qui optimè nouit, patri scilicet nostro
 esse lestr: qui vt ex charitate, qua nos prosequi-
 tur, liberaliter id concedit, quod nobis est vti-
 le. Ita beneuole denegat, quod sit nobis noci-
 turum, etiam si id instanter ab eo petamus. Nā
 talia concedere, quæ nobis sint nocitura, quid
 aliud esset quā filio petenti quod existimat
 esse panem, porrigere lapidem scandali, in quē
 impingat; & petenti, quod existimat esse piscē.
 dare serpentem alicuius tentationis, quæ eun-
 dem mordeat; et petenti ouum, dare scorpio-
 nem peccati, quod illum veneno inficiat?

QVAMOBREM dixit S. Aug. orantē Deū
 pro necessitatibus huius vitæ, beneuolè inter-
 dum exaudiri, & beneuolè interdum non
 exaudiri. Melius enim nouit medicus, quam
 egrotus, quid illi conferat ad sanitatem. Et
 propterea Apostolus non fuit exauditus, cū
 propter Dominum rogasset, vt discederet ab ipso c. 11. Cor. 12, 8
 stimulus carnis qui illū colaphizabat: quia ei
 non expediebat. Quando autem ad salutem
 petentis, expedit aliquid tale habere, dabitur
 sine dubio illi, cū fuerit eidē opportunū. In-
 terdum. n. differtur, nō quia negatur, sed vt tūc
 detur, quando maximè proderit. Siquidē faci-
 le euenire potest, vt q̄ tibi hodie est lapis, cras
 sit panis; & q̄ nūc esset tibi serpens, aut scorpio,
 alio

X SPIRA
 PONTE

a Ioan. 2. 4

alio tempore sit piscis, aut ouum. Et quomodo
 Deus talis est pater, qui nouit tempus & hora
 qua tibi, quod petis, expediat, nõ dat illud nõ
 nec ipsa hora adfit; & propterea dixit Christus
 B. Virg. petenti vinum, quod in nuptijs decessit
 d. *Nondũ venit hora mea.* O Pater benigne
 me, quã verò diligis filios tuos, & in te recurre
 vt illis prospicias de omnibus vtilibus. Tu
 vocas eam horã, in qua decreuisti cõcedere
 bis, quod à te petimus; quia tuum est ea hora
 occasione, quod petimus, dare, in qua vtile
 nobis accipere. Potuisses etiam, Domine, eam
 dam vocare horam meam, siquidem in bono
 meum illa cedit; sed vis potiùs eam vocare tuam
 vt ego discam fidere benenolã ac suauem
 prouidentia. O anima mea, ne anxias sis, quia
 tuus coelestis pater, differt concedere, quod
 petis; quia nondum venit hora eius, neque
 noli illud quærere; antequam accedat hora,
 tibi sit noxium, veniet illa; & tunc dabitur
 tibi; quia tunc erit vtile tibi, noli huiusmodi
 bona absque tuã voluntatis resignatione,
 obstinatè petere; ne tibi eueniat, vt quod
 quã pater misericors, tibi denegat; idem tamen
 quam seuerus iudex largiatur; & eorundem
 tua praua fiat tibi in peccatum, quod ipse
 exaudiendo, castiget in tuam perniciem.

e Psal. 108. 7

SE D vltèrius adhuc meritò progredietur
 tua resignatio, cum huiusmodi bona à Deo peti
 tis. Nam esto non essent animã tuã damnosa
 tura, non tamen sunt petenda, nisi sub alia con
 ditione; si videlicet Deo placet, illa tibi dari

sicut Christus D. N. petebat: *si possibile est, transeat a me calix iste passionis; sed statim adiunxit: verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu, nec mea voluntas fiat, sed tua.* Non enim est perfectionis petere, quicquid sine peccato possis, aut quicquid tibi non noceat; nisi idem sit Dei voluntati conforme; quam merito præferre debes omni tuæ propensione etiam bonæ: & quod ipse iuxta sanctissimam suam voluntatem tibi dederit, id erit tibi spiritus bonus, quo sanctus sis, ac perfectus.

Hic sufficienter satisfactum est querelis omnibus, siue tentationibus eorum, qui cum non experiuntur, orationes suas exaudiri, tepescunt in eis; imò tanquam inutiles deserunt, aut diuinis promissionibus diffidunt. Quibus dicit S. Bernard. *nemo vestrum suam orationem despiciat, quia Deus quem oratis, eam non despicit,* & vix illa prodit ex ore vestro, cum scriptam habet in suo libro. Et alterum est duobus, absque dubio potestis sperare, aut scilicet quod petitis, aut quod sit vobis futurum utilius. Nolite de rebus iudicium ex sola apparentia facere, aut ex sensuum experientia, quæ fallax est; sed ex veritate fidei, quæ est infallibilis; & citius cælum & terra transibunt, quam Deus desit verbo suo.

f. Mat. 26. 39.

Sermo 3 de
Quinquagesima.

X SPIRITUS
PONTE